

Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Всеукраїнська асоціація викладачів іноземних мов
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра англійської філології факультету іноземних мов
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

**«ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ
В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ:
ДОСВІД І ВИКЛИКИ»**

21-22 березня 2019 року

Електронна версія видання

Івано-Франківськ
«НАІР»
2019

УДК 71'243 : 371.214.114

ББК 74.268.1

В 43

Друкується за рішенням вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 23 квітня 2019 р.)

В 43 Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 21-22 березня 2019 р. / відп. ред. І.М. Романишин; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Електронні дані (Об'єм: 2,89 Мб). Івано-Франківськ: НАІР, 326 с.

ISBN 978-966-2716-34-4

УДК 71'243 : 371.214.114

ББК 74.268.1

Редакційна колегія:

д-р філол. наук, проф. Я.В. Бистров; д-р філол. наук, доц. О.А. Бігун; д-р філол. наук, доц. О.С. Деркачова; д-р пед. наук, проф. О.А. Заболотна; д-р пед. наук, проф. І.П. Задорожна; д-р пед. наук, ст. наук. співробітник, доц. В.Г. Редько; канд. філол. наук, проф. Н.Я. Яцків; канд. пед. наук І.П. Білянська; канд. філол. наук, доц. О.А. Дерев'яно; канд. філол. наук, доц. І.М. Думчак; канд. філол. наук, доц. О.В. Карбашевська; канд. філол. наук І.В. Малишівська; канд. філол. наук Т.Л. Марчук; канд. пед. наук, доц. І.М. Романишин (відпов. редактор); канд. філол. наук У.І. Тиха; викл. Н.М. Гонтаренко; ст. викл. Л.В. Михайлюк; асист. Т.Ю. Петренко (секретар).

У збірнику вміщені тези наукових доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики» (Івано-Франківськ, 21-22 березня 2019 року).

Розглянуто актуальні питання викладання іноземних мов, професійної підготовки вчителів/викладачів іноземних мов в умовах сучасних соціально-економічних та освітніх реалій, концептуальних засад та практичних аспектів доуніверситетської, додипломної та післядипломної іншомовної освіти; висвітлено й узагальнено український та зарубіжний досвід організації професійної підготовки фахівців у галузі іноземних мов.

Відповідальність за достовірність результатів і коректність посилань несуть автори.

ISBN 978-966-2716-34-4

© Колектив авторів, 2019

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019

ЗМІСТ / CONTENTS

<i>Каріна Авраменко.</i> Удосконалення методичної підготовки майбутніх педагогічних працівників засобами інтерактивного навчання на уроках англійської мови.....	12
<i>Ольга Артиш.</i> Використання подкастів у навчанні практичної фонетики англійської мови.....	17
<i>Ірина Бей.</i> Актуальні проблеми викладання іноземних мов у закладах вищої освіти України.....	19
<i>Тетяна Беценко.</i> Лінгвокультурологічний аналіз художнього тексту як різновид навчальних вправ у процесі вивчення іноземної мови.....	22
<i>Ольга Бігун.</i> Використання автентичних матеріалів на заняттях з французької мови у закладах вищої освіти.....	24
<i>Андрій Білас.</i> Компетентнісна підготовка фахового перекладача як вимога соціуму.....	27
<i>Ірина Білянська.</i> Розвиток мовленнєвого слуху як важлива умова успішного навчання аудіювання.....	31
<i>Olha Bilyk, Nataliia Ivanotchak.</i> The process approach to teaching writing.....	34
<i>Liliya Bogachevska.</i> Passing TOEFL exam is a great chance for getting foreign education (practical recommendations on writing section).....	37
<i>Алла Бойчук.</i> Навчання майбутніх юристів професійному спілкуванню засобами англійської мови.....	40
<i>Юлія Бугайко.</i> Юридичний переклад як обов'язкова складова мовної компетенції студента-правника.....	43
<i>Yakiv Bystrov.</i> Developing intercultural competence in the English language classroom: a case study of literary translations.....	46
<i>Yaryna Vytkivska, Hanna Karpenko.</i> The implementation of British Council recommendations in teaching ESP: opportunities and challenges.....	49
<i>Ганна Бум.</i> Шляхи формування мотивації до вивчення іноземної мови в учнів закладів професійно-технічної освіти.....	53
<i>Крістіна Бум, Світлана Вавіліна.</i> Використання іншомовних ресурсів як складова підготовки майбутніх журналістів-розслідувачів.....	56
<i>Guonian Wang, Shan Xiao, Iryna Pliychuk.</i> Multi-lingual education in the Belt and Road initiative: challenges and suggestions.....	59
<i>Олена Власова.</i> Формування духовної культури студента-філолога на занятті з німецької мови.....	65
<i>Тамара Глазунова, Світлана Кузьміна.</i> Навчання застосування функціональних показників в усному мовленні для вираження комунікативних функцій.....	68
<i>Valeriy Hanzin, Tetiana Petrenko.</i> Challenges in applying EFL teaching methods in Ukrainian context.....	71
<i>Todd A. Herring.</i> Using 'habits of mind' and foreign language film in the ESL classroom as effective teaching approaches.....	74
<i>Lilia Herța, Oxana Golubovschi.</i> Exploring the use of anti-proverbs.....	79
<i>Shaun Hicks.</i> Teaching for increased student engagement and interaction.....	81
<i>Tetiana Holovatenko.</i> The notion of multilingualism in foreign scientific discourse..	83

Наталія Грабовська. Сучасні нетрадиційні методи вивчення іноземних мов...	85
Olha Datskiv. Pre-service English teachers' perceptions of their teaching practice...	88
Олена Давиденко, Ольга Пономаренко. Навчання англomовного читання студентів молодших курсів на матеріалах інтернет-новин.....	91
Оксана Дерев'янка. Формування соціокультурної компетенції на прикладі історії американського президенціалізму при вивченні країнознавства США.....	93
Ольга Деркачова. Методичні аспекти опрацювання англiцизмів майбутніми вчителями початкової школи під час вивчення дисципліни «Сучасна українська мова з практикумом».....	96
Наталія Дмитренко. Врахування індивідуального навчального стилю студента у процесі вивчення іноземної мови.....	100
Tamila Dovhaliuk. The ways of developing future teachers' professional skills in the EL classroom.....	102
Ліліана Джиджора, Ольга Перенчук. Іншомовна підготовка майбутніх спеціалістів як невід'ємний складник вищої освіти в епоху глобалізації.....	104
Ірина Думчак. Вивчення американського мультикультуралізму на уроках зарубіжної літератури.....	107
Вікторія Жуковська, Олена Кузьменко. Data-driven learning у розвитку самостійності студентів мовних вузів.....	110
Oksana Zabolotna. Experiential learning in ELT methodology.....	112
Людмила Загоруйко, Тетяна Капелюшна. Асоціація академічних центрів навчання іноземних мов: досвід Польщі.....	115
Olena Zmievska. What makes insructions effective in the English classroom.....	117
Тетяна Зубенко. Роль аудіювання у вивченні словникового складу англійської мови.....	120
Вікторія Зубенко. Формування професійно-методичної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови засобами проблемного підходу.....	123
Олена Зимовець. Підготовка майбутніх учителів іноземної мови до формування інформаційно-цифрової компетентності учнів початкової школи.....	126
Iryna Zuyenok. Benchmarking and ongoing evaluation for quality assurance of ESP university courses.....	129
Nataliia Ivanotchak, Nataliia Pyliachyk. Teaching active listening in PRESETT context.....	132
Вадим Калінін. Механізми формування та реалізації інклюзивних центрів в Україні з інклюзивного навчання.....	134
Лариса Калініна. Професійна підготовка майбутнього вчителя іноземної мови на основі педагогічної інтеграції.....	136
Olimpia Caracas. Factors determining the accentual structure of English words....	139
Оксана Карбашевська. Інтерпретація поезії крізь призму культури і традицій.....	142
Yevgeniya Karpenko. Peculiarities of professional training of prospective foreign language teachers in Hungary.....	146
Уляна Кецик-Зінченко. Розвиток навичок роботи з іншомовними професійно-орієнтованими текстами.....	148

<i>Ангеліна Колісніченко, Вікторія Кобилянська.</i> Вивчення англійської мови онлайн: дистанційне та змішане навчання.....	152
<i>Олег Комар.</i> Визначення поняття «інновація» у системі неперервної професійної освіти вчителів англійської мови.....	154
<i>Тетяна Коноваленко, Ольга Гончарова.</i> Підготовка майбутнього вчителя англійської мови до застосування інформаційно-комунікаційних технологій..	157
<i>Наталія Кошарна.</i> Роль іншомовної освіти у формуванні навичок критичного мислення у дітей молодшого шкільного віку.....	159
<i>Тетяна Ковальова.</i> Про проблеми якісної іншомовної підготовки сучасного правоохоронця.....	162
<i>Ірина Козубенко.</i> Роль іншомовної освіти як чинника конкурентоспроможності фахівця ХХІ століття.....	164
<i>Світлана Крашевська.</i> Комбінування методів викладання іноземної мови в немовних ЗВО.....	167
<i>Ольга Кульчицька.</i> Робота з художнім текстом великого обсягу в ракурсі теорії SLA.....	169
<i>Yuliia Labunets.</i> Linguistic means of implementing the macro strategy of attracting attention of the English language phenomenon of trolling as communicative interaction in the context of pre-service English teachers' foreign language education.....	171
<i>Наталія Лямзіна.</i> Формування мультимедійної компетентності у навчанні студентів професійно орієнтованого публічного виступу в супроводі комп'ютерної презентації.....	174
<i>Ольга Лобода.</i> Імплементация позитивного досвіду іншомовної підготовки педагогів Угорщини в умовах євроінтеграції в Україні.....	177
<i>Olena Loputko.</i> Mental map technics usage while teaching English for the professional purposes' vocabulary.....	181
<i>Ксенія Лисак.</i> Використання проектів на уроках англійської мови в 5–9 класах	183
<i>Олена Мазко.</i> Сутність комп'ютерно-опосередкованої взаємодії на уроках англійської мови.....	186
<i>Ірина Малашевська.</i> Засоби відтворення німецьких пасивних та інфінітивних конструкцій українською мовою (на матеріалі економічних текстів).....	190
<i>Ірина Малишівська.</i> Екзистенціальний підхід на заняттях з домашнього читання.....	192
<i>Tetiana Marchuk.</i> Ways of improving grammar competence in the EFL classroom.....	196
<i>Божена Маруневич.</i> Специфіка навчання німецької мови як спеціальності в умовах штучного субординативного білінгвізу.....	198
<i>Тетяна Масляк.</i> Через надання якісних освітніх послуг до конкурентоздатності фахівця.....	201
<i>Ірина Матіяш-Гнедюк.</i> Переваги використання підходу ТТТ під час вивчення граматики студентами першого курсу.....	203
<i>Liubov Mykhailiuk.</i> Teaching English to children: a topic-based approach.....	205
<i>Ella Mintsys.</i> Ways of encouraging students' participation.....	208

<i>Vira Mohylevska.</i> Corpus-based approaches to English language learning and teaching.....	210
<i>Оксана Нич.</i> Особливості викладання англійської мови для фахівців міжнародної економіки.....	215
<i>Лілія Овчаренко.</i> Особливості навчання іноземних мов у немовних вишах у 40-х – 50-х роках ХХ століття.....	218
<i>Diana Oganisean.</i> The metaphor from the perspective of emphasizing the message.....	220
<i>Олег Остапович.</i> Брейнстормінгові ігрові технології у викладанні іноземних мов.....	223
<i>Лада Петрик.</i> Медіазасоби як складові «перевернутого навчання» іноземної мови у педагогічному ЗВО.....	226
<i>Олександр Поздняков.</i> Вивчення іноземних мов як компонент підготовки фахівців сфери гостинності.....	229
<i>Наталія Прокопчук.</i> Використання смарт-технологій на заняттях з англійської мови як засіб розвитку вмінь критичного мислення майбутніх фахівців.....	232
<i>Валерій Редько.</i> Формування компетентної особистості починається в початковій школі: абриси та інтерпретація наукових прогнозів із навчання іноземних мов.....	234
<i>Наталія Рокіцька, Наталія Вирста.</i> Європейський досвід підготовки та підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов.....	237
<i>Лілія Роман.</i> Інформаційне забезпечення навчального курсу «Українська мова як іноземна» для студентів-іноземних громадян у ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет».....	240
<i>Ігор Романишин.</i> Зміст, форми та методи навчання курсу “Principles of Communicative Language Teaching”.....	241
<i>Yuliia Romanushyn.</i> Second language learning and acquisition: a personal reflexive account of studying the English language teaching methodology course.....	244
<i>Тетяна Рудакова.</i> Особливості реформування іншомовної доуніверситетської освіти на прикладі роботи відділу довузівської підготовки.....	248
<i>Diana Sabadash.</i> Adapting published teaching/learning materials for the EFL classroom by means of the authentic ones.....	250
<i>Ірина Савчак.</i> Відеофільми як ефективний засіб навчання англійського діалогічного мовлення студентів-міжнародників.....	253
<i>Inna Samoylyukevych.</i> Developing professionally-oriented speaking skills in prospective primary teachers of English.....	256
<i>Тетяна Северіна.</i> Сучасні стратегії формування іншомовної граматичної компетенції майбутніх педагогів.....	259
<i>Леся Серман.</i> Використання навчального сайту у контексті автономії студентів при вивченні іноземної мови (приклад TV5 Monde).....	261
<i>Галина Сівкович.</i> Викладання іноземних мов у жіночих середніх навчальних закладах західної України (поч ХХ ст.).....	264
<i>Olga Smochin, Ana Budnic.</i> A semiotic approach to the study of English short story	267

<i>Tetiana Starostenko (Bieliaieva)</i> . Assisting the 21-century pedagogical university students in writing a research paper.....	270
<i>Nina Tataru, Galina Plescenco</i> . The problem of human and art in the novel “The Moon and Sixpence” by W. S. Maugham.....	272
<i>Uliana Tykha</i> . Empowering 21 st century skills in the EFL classroom.....	274
<i>Оксана Титунь</i> . Особливості вправ для інтенсивного навчання читання фахової літератури студентів спеціальності «Екологія та захист навколишнього середовища».....	277
<i>Василь Ткачівський</i> . Коли ми заговоримо англійською?	279
<i>Natalia Tkatschuk</i> . Wie viel tempora verträgt der daf-unterricht?.....	285
<i>Olga Trotsenko, Olha Bilyk</i> . Teaching psychological aspects of foreign language learning.....	288
<i>Оксана Трухан</i> . Методика та стратегії викладання іноземних мов в умовах інклюзії.....	290
<i>Наталія Тучина</i> . Нова програма з методики і організація навчання практичного курсу англійської мови.....	293
<i>Ольга Українська</i> . Контроль рівня сформованості методичної контрольної-оцінювальної компетентності у майбутніх викладачів англійської та французької мов.....	296
<i>Анна Умінська</i> . Формування рефлексивної культури майбутнього вчителя іноземної мови в умовах автономного навчання.....	298
<i>Людмила Цюпа</i> . Практика <i>compréhension orale</i> на заняттях з французької мови у закладах вищої освіти.....	301
<i>Вікторія Чернова</i> . Вивчення іноземної мови студентами-психологами як складова розвитку професійної компетентності.....	304
<i>Олена Чехратова</i> . Визначення цілей навчання в умовах навчальної автономії.....	306
<i>Viktoriiia Chubay</i> . Distinctions between Ukrainian and English language in formation of the linguistic complex (considered by component analysis).....	308
<i>Наталія Шемякіна</i> . Навчання іншомовної професійної термінології майбутніх фахівців із права.....	311
<i>Світлана Шумаєва</i> . Рекомендації щодо інклюзивного використання навчальних матеріалів при вивченні іноземних мов у початковій школі.....	314
<i>Наталія Щерба</i> . Інтерактивні майстерні у викладанні дисципліни «Іншомовна освіта дітей з особливими потребами».....	316
<i>Світлана Яців</i> . Розвиток лексичної компетенції учнів у процесі вивчення англійської мови: речення-формули.....	319
<i>Olga Yashenkova</i> . Using the autobiography of intercultural encounters as an assessment tool to improve foreign language teaching and learning.....	322

9. Williams, M., Mercer, S. and Ryan, S. Exploring Psychology in Language Learning and Teaching. Oxford: Oxford University Press, 2015. 171 p.

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ РОБОТИ ВІДДІЛУ ДОВУЗІВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Тетяна Рудакова

Білоцерківський національний аграрний університет

(м. Біла Церква, Україна)

На сайті Міністерства освіти і науки України можна ознайомитися з проектом Державного стандарту з української мови як іноземної [1]. Він регулює вимоги до рівня володіння державною мовою осіб, для яких українська мова не є першою. На сьогодні цей документ є єдиним джерелом для створення навчальних планів і підручників, а також сертифікаційного іспиту. Загальновідомо, що нині в Європі лише дві мови не мають сертифікаційних іспитів: українська й білоруська.

Маючи власний досвід роботи з іноземними студентами, аналізуючи досвід колег, ми постійно здійснюємо пошук нових підходів до навчання. Раніше ми використовували класичний підхід до викладання української мови як іноземної. Участь у проекті “The BUP Teachers Course on ESD in Higher Education” слугувала поштовхом до створення Change Project, а також до імплементації змін у викладання курсу української мови особам, для яких вона не є першою. Уважно розглянувши Держстандарт, ми дійшли висновків, що іноземні громадяни повинні вивчити велику кількість навчального матеріалу, який ґрунтується на знаннях з іноземної мови (української), літератури, культури тощо, тому вирішили розбити курс вивчення української мови як іноземної на модулі. Це дало можливість усебічно подати навчальні матеріали відповідно до Держстандарту.

Ми розподілили річний курс іноземної мови (української), який складається з 53 кредитів, на 12 навчальних дисциплін. Завдяки такому розподілу й колективній роботі вузькофахових спеціалістів, якість підготовки іноземних

громадян до навчання у ЗВО України було підвищено. По-перше, студенти отримують більше знань та досвіду від різних викладачів. По-друге, кожен викладач щорічно здійснює покращення наповнення окремих навчальних дисциплін, удосконалює навички і методи роботи зі студентами, упроваджує нові інтерактивні методики, придатні для вивчення певної дисципліни. Крім того, використовуючи цей підхід, менш важливий навчальний матеріал (відповідно до суб'єктивної думки окремих викладачів) не загубиться. По-третє, психологічно студентам легше сприймати навчальний матеріал, вони втомлюються набагато менше, коли викладання здійснюють різні викладачі.

Пропонуємо річний курс вивчення української мови здійснювати на основі викладання таких дисциплін на підготовчому відділенні:

1. Основи теоретичної та практичної фонетики та графіки (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

2. Практика усного та письмового мовлення (390 аудиторних годин / 210 годин для самостійної роботи / 20 ECTS).

3. Основи теоретичної та практичної граматики української мови як іноземної (90 аудиторних годин / 30 годин самостійної роботи / 4 ECTS).

4. Практикум виразного читання (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

5. Культура мовлення (30 аудиторних годин / 60 годин для самостійної роботи / 3 ECTS).

6. Практика перекладу (українська мова) (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

7. Вступ до спеціальності (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

8. Ділова українська мова (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

9. Українознавство (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

10. Основи права (60 аудиторних годин / 30 годин для самостійної роботи / 3 ECTS).

11. Безпека життєдіяльності (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS).

12. Українська народно-музична творчість (30 аудиторних годин / 60 годин самостійної роботи / 3 ECTS). Усього: 1590 годин / 53 ECTS.

У результаті такого підходу іноземні громадяни не лише вивчають мову до рівня B1, але й повністю адаптуються до суспільного життя в Україні. Вони здатні читати, писати, розмовляти і розуміти на слух українську мову, брати участь у святкуваннях українських свят, приготуванні українських страв, співати пісні українською мовою, танцювати українські танці тощо.

Отже, сподіваємося, що зазначений вище експериментальний підхід до вивчення мови буде корисним не лише для Білоцерківського національного аграрного університету, а й для інших закладів вищої освіти.

Література

1. Проект Державного стандарту з української мови як іноземної. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-derzhavnij-standart-z-ukrayinskoyi-movi-yak-inozemnoyi>.

ADAPTING PUBLISHED TEACHING/LEARNING MATERIALS FOR THE EFL CLASSROOM BY MEANS OF THE AUTHENTIC ONES

Diana Sabadash

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

(Ivano-Frankivsk, Ukraine)

In the modern world of global integration, there is an access to a wide range and variety of published materials for the EFL classes. Nevertheless, it is still difficult to find a perfect fit between learner needs and course requirements on the one hand and what the coursebook contains on the other hand [9, p. 146]. To deal with this, a teacher can improve the material adapting it to suit the particular learning/teaching situation. For instance, taking into account such factors as the dynamics of the classroom, the personalities involved, the constraints imposed by syllabuses, the availability of resources, the expectations and motivation of the learners [1, p. 136; 8, p. 80].